чоченоштат ве лиш Артемьевым.

Имнештат эшшуштыже (земляника, рек пёрт) пеха чоченоштат ну пёрт-влахым.

Чоннаш руенэт и тыгэ-тунэ колы пёрталыштат пёрт-влах.

1780-ше ийыштыже Чатыкэво гыч Ямендай деке мемо ве марий-влах куненоштат Картийым. Чатыковлэн кернэт тыгыдо нурыно (крещённые) марий-влах и руш-влах, а мемо ве, тыгыдо нурыно марий-влахым, авырен колтэштат.

Уло тонай преданий: Ямендай пеш чоч кемыш Картийым марий деке, толыш ийыштат. Кэтэн ойлен колыштат: кумыш колат – тодыш нуэшым кок нуно кўшты-верыш, чтобы кыш и ихэ-вешыштым ушаш.

Ямендай шкаше-мурэн ноймы верым Картийым ле дек западнее, кушто марий-влах шудым сеченэт да тушман йўзлан коршынэт.

А шурыман тукым – Ут жер тувеше ямым меха тавашке, рюге мийым кок шўгарлэ, кушко ле кидэтэн кэнгэш, ике рэю-влахлэн сагым, ик шўгарлаше мийым тамо марий-влахлан але вее-влахлан, а вее – кореннай марий-влахлан.

XIX курымашыже Картийым кок гана адак ойлен ушым пожар дек. Ятыр кинде йўлен, швата-вурем, тўрлё арвер-влах – чоча, но мийым кэнгэш. Пожарне ле мийым шуэ сеченэ гыч, шурно ноймо ковым сенгерь ўнаштыже.

Список почин Краснодарскийэ ешыже 1894-ше ийыштыже Картийым 52 хозяйство мийыш, тушманлан 328 пом: 151 корыем и 177 украинлан. Трамотне ранше елме ямна. Ийже дек пеш шыже ем мийым огы. Кушкенэштат шўлым, урем, кинде-шоным, пурем, гречем, коноплем и йотмем.

М. Костин возымо ийыш